

העלון השבועי
למשפחה

שבת נחמו

זמני השבת

כניסת שבת: 19:09

יציאת שבת: 19:59

רבנו תם: 20:50

הזמנים לפי אופק באר שבע

אור הבר

עורך: נריה אטון, פרשת ואתחנן,

נא לא לקרוא בשעת התפילה, העלון טעון גניזה.

דבר העורך

פרשת ואתחנן

נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם (הפטרה)

מובא במדרש (ילקוט שמעוני ישעיה תמ"ה): "יאמר אלוהים" – רבי חנינא בר פפא אמר, אמרו ישראל לישעיה: "ישעיה רבינו תאמר שלא באת לנחם אלא לאותו הדור שחרב בית המקדש בימיו", ענה להם ישעיה: "לכל הדורות באתי לנחם, שהרי בפסוק לא נכתב 'אמר אלוהים' אלא 'יאמר אלוהים'".

וביאור הדברים כתב רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א: כי בכל שנה ושנה כעבור ימי 'בין המצרים' ותקופת האבל על חורבן בית המקדש ועל גלות ישראל 'בת קול' נשמעת במרומים "נחמו נחמו עמי", והקב"ה מעביר רוח של נחומים לעמו ולבניו אהוביו, מנחם אותם ומחזק ליבם, והרופא לשבורי לב מחפש לעיצבון ליבנו. ולא עוד, אלא שהקב"ה קורא אלינו "נחמו נחמו עמי" – אבקש ממכם כי 'תנחמו' ותתחזקו.

וכך כתב הרה"ק ה'בית אברהם' זיע"א (מכתב כ"ו) שאם אכן "נחמו נחמו עמי" – אז "יאמר אלוהים", שאם יהודי מתנחם ומקבל את הדין באהבה ביודעו שזה מגזירת מקום אומר עליו הקב"ה "אני אלוהיו של זה".

כתב הרה"ק ה'חתם סופר' זיע"א בשם ה'ירושלמי' (סוף תענית): אחרי ט' באב מתחיל חודש אחר, ובוה פירש את הפסוק (ישעיה ס"ו, כ"ג) 'והיה מירי חודש

בחדשו', פירוש שמתחדש חודש בתוך חודש. ולכן נוהגים לקרוא לחודש שנתחדש אחר ט' באב חודש 'מנחם', וזה הפירוש חודש בחדשו, היינו שעד ט' לחודש הוא החודש הראשון ונקרא 'אב', ואחר כך בא החודש השני שנקרא 'מנחם', וזה גם פירוש 'ומידי שבת בשבתו' הפסוק מדבר על שבת נחמו, שאז יבוא כל בשר להשתחוות בהר בית ה'.

ולכאורה מה מקום ל'נחמה' זו, וכי כבר נבנה המקדש... מה נשתנו ימים אלו מימי בין המצרים ותשעה באב, הרי ביום ראשון האחרון ישבנו ובכינו, ועתה במה נתנחם. והתשובה כתובה בהפטרה, הנחמה היא "יאמר אלוהים" – כאשר מתברר ומתגלה לנו שחורבן בית מקדשנו היה על ידי הקב"ה, ובוודאי כוונתו להיטיב לנו בזה, מלבד

זאת שבזה נתגלה עצם קרבתנו אליו, שהרי לא יכה איש ישר את ה'זר' שאיננו מכירו.

וכך הוא בכל 'חורבן' פרטי אשר בא על האדם, יתנחם ב'ידיעה' שכל העובר עליו הוא מידי הקב"ה, בחשבון מחזקד.

מסופר על ילד שלקחו אותו חוריו לטיול בלונה פארק, בלונה פארק ישנם כל מיני סוגי מתקנים. אחד מהמתקנים היה 'רכבת הרים', העולה עד לשמים במהירות גדולה ומשם חוזרת ויורדת לארץ. הילד פחד מאוד שמא 'יעוף' מרוב מהירות או שמא יפול מלמעלה למטה, ולא עלה למתקן זה.

כל כך הרבה אנשים דיברו איתו וניסו להרגיע אותו שלא יקרה לו כלום, והוא קשור חזק, וכבר אלפי ילדים 'נסעו' ברכבת זו ולא קרה להם כלום. ובכל זאת עדיין היה הילד שרוי בפחד, ולא הסכים בשום אופן לעלות לרכבת.

אומנם היה תנאי אחד שבהסכמתו היה מוכן לעלות, "רק אם אבא יעטרף איתי", אמר.

וזהו כוונת הכתוב "נחמו נחמו עמי", וכיצד תנחמו? "יאמר אלוהים" – הנמצא עמכם בכל מצב, לא עזבונו ולא נטשונו מעולם ועד עולם.

וכמו שמצינו נפלאות ברש"י על הפסוק (שיר השירים ד, ח) "אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי", אתי מלבנון כלה – כשתגלו מלבנון זה (בית המקדש) אתי תגלו, כי אני אגלה עמכם. אתי מלבנון תבואי – וכשתשובו מן הגולה אני אשוב

עמכם. ואף כל ימי הגולה "בערתך לו ער".

אבא שבשמים הולך איתנו יד ביד, בכל הדרך שאנחנו הולכים, בכל מקום שאנחנו נמצאים אנחנו תחת השגחתו יתברך שמו. ועלינו לדעת שאפילו במקומות החשוכים והנסתרים, בהסתרה שבתוך ההסתרה בורא עולם משיג עלינו, ואפילו שלפעמים אנחנו מקבלים סתירות קטנות, אין זה אלא ליישר אותנו, ולהראות לנו את הדרך הטובה והבטוחה, כמו אבא שמעניש את בנו כשאינו הולך בדרך הנכונה, וכל זה רק מתוך אהבה אמיתית לבנו.

"נחמו נחמו עמי יאמר אלוהים" יה"ר שנזכה לקבל את הנחמה, ונזכה להגיע להכרה שאנו מושגים ומודרכים על ידי בורא עולם, והוא עושה איתנו חסדים ורחמים גדולים, ה' יזכנו שבת שלום ומבורך.

אור החיים על הפרשה

"אתה הוזלת להראות את עבדך את גדלך ואת ירך הוזקה אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך"

הקדמה: אדם שנדר נדר, ורוצה לשוב בו מנדרו, צריך לעשות התרה, וכדי לעשות התרה צריך למצוא "פתח" לנדר, היינו ששואלים את הנודר: 'אילו היית יודע כשנדרת שיוצער כזה מצב, היית נודר? והוא עונה: לא.

תיבת "החילות" פירשו חז"ל בג' דרכים:

א. פירוש הספרי: אתה החילות אתה התרת לי נדרי בשעה שאמרת לי "הוצא את עמי בני ישראל", ואמרתי לך איני יכול שכבר נשבעתי ליתרו ובכל זאת התרת לי, אף פה תתיר לי את השבועה.

ב. אתה פתחת לי פתח להתפלל שאמרת לי הרף ממני וכי תפוס הייתי כך וכו'. וכפי זה מפרש החילות לשון תפלה.

ג. התחלת לפתוח פתח לעבדך בשעה שנכנסתי לנחלות בני גד ובני ראובן.

מקשה האור החיים הקדוש: בהסבר המילה "החלת" מובן הפירוש טענת התחלת. וגם טענת אתה פתחת לי (פתח) להתפלל, שהם דברי טעם לתפלה. אבל הטענה הראשונה, פתח ההתרה, מה הראיה ממה שהתיר לו ה' את שבועתו של יתרו. הרי שונה שבועת יתרו שהיה לה פתח וישנה בהתרה, והפתח הוא: שיכולים בית דין לשואלו: "כשנדרת אילו היית יודע שהקב"ה בכודו ובעצמו יבקש ממך אחרת היית נודר?" ואין לך פתח גדול מזה. מה שאין כן שבועתו יתברך שנשבע שמשא רבנו לא יכנס לארץ, אין בה פתח, שכל הפתחים גלוי וצפוי לפניו והוא מגיד מראשית אחרית.

ותירץ האור החיים על פי דברי הרמב"ם: מי שנשבע ולא נחם על שבועתו ובא לבית דין לקיים שבועתו, אם ראו בית דין שהיתר שבועה זו מקיום מצוה או שלום בין אדם לחבירו וכו' בית דין נושאים ונותנים עמו בדבר ומודיעים לו דברים היוצאים משבועתו, עד שיתנחם ויתחרט על שבועתו, ומתירים לו. משמע מדברי הרמב"ם שאפילו שבית דין לא מוציאים פתח להתיר את נדרו, בית דין מתחכמים למצוא פתח. וזה מה שנתכוון משה בטענתו לפני ה' "אתה החילות", שהוא התיר לו שבועתו כשנשבע ליתרו, אפילו שלא היה חפץ להתיר.

והביא לכך האור החיים הקדוש ראיה: ששבעה ימים ה' אמר לו "ואשלחך אל פרעה" והוא לא היה רוצה מאיזה טעם שיהיה, ונשא ונתן ה' עמו עד שנתרצה לדבר מצוה, והלך והתיר נדרו כמו כן יתיר ה' שבועת גזירת משה.

ואפילו שאין כאן פתח יש כאן דבר מצוה להראות את הארץ הטובה כאומר "אעברה נא ואראה".

פרפראות לתורה

"אנכי ה' אלוהיך"

פרשת "ואתחנן" נקראת כל שנה בשבת לאחר תשעה באב. עובדה זו הסביר המגיד רבי ישראל מקו'ניץ בספרו "עבודת ישראל": לפי ההלכה, אסור ללמוד תורה בתשעה באב (חוץ ממדרשי "איכה" אגדות החורבן וכיוצא באלה).

הלימוד גורם שמחה לאדם, ככתוב "פקודי ה' ישרים משמחי לב" (תהלים י"ט ט'), ואין לשמוח ביום החורבן והאבל הלאומי. משום כך אנו קוראים פרשת "ואתחנן", המספרת על מתן תורה לישראל, מיד אחרי תשעה באב – שבו פסקנו מלימוד תורה – כדי להדגיש קבל עולם ומלואו, שאנו מתחילים שוב את לימוד התורה ומקבלים עלינו מחדש עול מלכות שמים.

"שמע ישראל, ה' אלהינו ה' אחד"

במילים ובאותיות שבפסוק זה מצא חכמי ישראל רמז למספר הקרואים, העולים לתורה בימות החול, בשבתות ובכל מועדי השנה:

א. "שמע" – במילה זו שלוש אותיות, המרמזות לשלושת הקרואים העולים לתורה בימי שני וחמישי בשבוע, בתעניות ציבור, בחגים מדרבנן (חנוכה ופורים) ובמנחה בשבת וביום הכיפורים.

ב. "וישראל" – במילה זו חמש אותיות, המרמזות לחמשת הקרואים העולים לתורה בימי "שבתון" (בשלושת הרגלים ובראש השנה).

ג. "א-ד-נ-י" – במילה זו (שם הויה, שאסור להגות באותיותיו) ארבע אותיות, המרמזות לארבעת הקרואים העולים לתורה בחגים מן התורה שאינם "ימים טובים" (ראשי חודשים וימי חול המועד).

ד. "אלהינו" – במילה זו שש אותיות, המרמזות לששת הקרואים העולים לתורה ביום הכיפורים הקדוש (כנגד ששת ימי המעשה בשבוע).

ה. "א-ד-נ-י אחד" – בשתי המילים החותמות את הפסוק שלפנינו שבע אותיות, המרמזות לשבעת הקרואים העולים לתורה ביום שבת קודש, בין שחרית למוסף.

"ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך"

ובשכבך ובקומך"

במצוות תלמוד תורה נפסקה הלכה בשולחן ערוך (יורה דעה ראש סימן רמ"ו): כל איש ישראל חייב בתלמוד תורה: בין עני בין עשיר, בין שלם בגופו בין בעל יסורים, בין בחור בין זקן, אפילו עני המחזור על הפתחים, אפילו בעל אישה ובנים (הטרוד בפרנסת בני ביתו) חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה, שנאמר "והגית בו יומם ולילה" (יהושע א, ח).

על הלכה זו מוסיף הרמ"א: ובשעת הדחק, אפילו לא קרא אלא רק קריאת "שמע" שחרית וערבית – "לא ימוש מפ"ך" (ישעיה נ"ט, כ"א) קרינן ביה (אנו קוראים בו, ובכך קיים האיש מצות תלמוד תורה).

מעיר על כך הגאון רבי משה סופר, בעל "חת"ם סופר": מדברי הרמ"א כאן יוצא, שיש שני סוגי חיובים במצוות תלמוד תורה: אדם היושב בביתו שלו ושקט חייב ללמוד תורה בלא הרף, ביום ובלילה, ואדם המהלך בדרכים וטרוד בעסקי הפרנסה די לו בקריאת "שמע" בבוקר ובערב. הבחנה זו מרמזת בכתוב שלפנינו: "ודברת בם בשבתך בביתך" – עליך לעסוק כל היום בתורה, כשאתה יושב בביתך בלא דאגות וטרדות, "ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך" – וכשאתה מטלטל בדרכים לערכי הפרנסה, הקפד לפחות לקרוא כראוי פרשיות "שמע" בערב ובבוקר...

הלכות תפילה

להתעסק בערכיו קודם התפילה

לב. אין להתגלח (במכונת גילוח) קודם תפלת שחרית, דהוי בכלל עשיית צרכיו קודם התפלה. אולם הרגילים להתגלח בכל יום עם הקיצע משינתם, קודם

שיתפללו, יש להם על מי שיסמכו, ואין למחות בידם, שיש לומר דחשיב בכלל הכנה לתפלה, ויש בזה משום חכון לקראת אלקיך ישראל. אבל יותר נכון לכתחלה שלא להסתפר ולהתגלח קודם התפלה, אחר שהגיע זמן תפלה.

לג. מותר לאדם לסדר את מטתו קודם תפלת שחרית, דאין זה בכלל עשיית צרכיו, כי זה שייך לעניני דרך ארץ, ואינה מלאכה. ובפרט אם יהיה ביטול תורה אם יצטרך לחזור לחדרו ולסדר את מטתו אחר התפלה. וכן במסודות חינוך יש להתיר דבר זה משום חינוך הילדים. והמחמיר לסדר את מטתו אחר התפלה, תבא עליו ברכה.

לד. אף על פי שאסור להתעסק בערכיו קודם התפלה, מכל מקום טיפול בילדים וכיבוד אב ואם, וחינוך הילדים, חשיבי כעורך מצוה. ולעסוק בערכי מצוה מותר קודם התפלה. וכמו שכתב הפרי חדש.

לה. מי שממחר בבוקר לעבודתו, ואינו יכול להמתין להתפלל במנין, כי במנין מתפללים מאוחר יותר, ואינו יכול להתעכב, ורועה ללכת בבוקר למקום עבודתו, ואחר כך יעשה הפסקה ויתפלל במנין קודם שיעבור זמן תפלה, לכתחלה אין לעשות כן, דמאחר ואלמלא שאותו מקום הוא מקום עבודתו, לא היה נוסע לאותו מקום, ממילא ניכר הדבר שנוסע לעורך עבודתו קודם התפלה, והוי בכלל להתעסק בערכיו שאסור קודם התפלה. ולכן יתפלל ביחידות בביתו קודם שילך לעבודתו, ובשעת ההפסקה ילך לשמוע קריאת התורה ויענה לקדיש וקדושה. אולם אם יהיה לו יישוב דעת יותר בתפלה עם העבור, מותר שיסע מחוץ לעיר למקום עבודתו להתפלל שם.

איסור אכילה ושתיה קודם התפילה

לו. אסור לאכול ולשתות קודם תפלת שחרית, משום שנאמר לא תאכלו על הדם, ודרשו חז"ל, לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם. וכן נאמר אצל ירבעם, ואותי השלכת אחרי גויך, אל תיקרי גויך אלא גאך, אמר הקדוש ברוך הוא, לאחר שנתגאה זה באכילה ושתיה בא לקבל עליו עול מלכות שמים. ומכל מקום מותר לשתות מים קודם התפלה, שאין שייך בהם גאווה. וכן מותר לשתות קפה או תה גם עם סוכר קודם התפלה.

(ובפרט סכרין שאינו מזין ואין בו משום גאווה כלל) ואפילו בשבת מותר לשתות קפה או תה עם סוכר קודם תפלת שחרית, מפני שעדיין לא חלה חובת קידוש, שהרי אין קידוש אלא במקום סעודה, ואי אפשר לסעוד קודם תפלת שחרית. וכן המנהג פשוט אצל העומדים בבית ה' בלילות שבת לומר בקשות או תהלים, לשתות תה או קפה עם סוכר, אף לאחר עלות השחר. וכן בימי הסליחות שותים תה או קפה עם סוכר קודם תפלת שחרית. ויש להם על מה שיסמכו. ואם הלכה רופפת בידך צא וראה היאך העבור נוהגים ונהוג כן.

(ילקוט יוסף)

הלכות שמיטת כספים ופרוזבול

א. מצוות עשה להשמיט את המלוה בשביעית, שנאמר: "מקץ שבע שנים תעשה שמיטה, וזה דבר השמיטה שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה ברעחו, לא יגוש את רעהו ואת אחיו, כי קראה שמיטה לה". לפיכך התובע מחברו חוב שעברה עליו שנת השביעית עובר בלא תעשה, שנאמר: "לא יגוש את רעהו ואת אחיו".

ב. אין שמיטת כספים נוהגת מן התורה אלא בזמן שהיה היוכל נוהג, שאז כל הקרקעות שבים לבעליהם ללא תשלום, שנאמר: "וזה דבר השמיטה שמוט", בזמן שאתה משמט קרקעות (ביוכל), אתה משמט כספים (בשביעית). בזמן שאין אתה משמט קרקעות אין אתה משמט כספים. ובזמן הזה כיון שאין היוכל נוהג, שהרי נאמר: "וקראתם דרור בארץ לכל יושביה, בזמן שכל יושביה עליה", ובזמן הזה שאין כל ישראל נמצאים בארץ ישראל, אין היוכל נוהג, ומכיון שאין היוכל נוהג אין שמיטת כספים נוהגת מן התורה. ומכל מקום שמיטת כספים נוהגת בזמן הזה מדברי סופרים.

ג. אין שביעית משמטת כספים אלא בסופה, שנאמר: "מקץ שבע שנים תעשה שמיטה", ושם הוא אומר "מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות", כשם ששם אחר שבע, אף השמיטת כספים אחר שבע. לפיכך המלוה את חברו אפילו בשביעית עצמה גובה והולך חובו במשך כל השנה. ומיד כששקעה החמה בליל ראש השנה של מוצאי שביעית אבד חובו, אלא אם כן כתב פרוזבול לפני ראש השנה.

ד. שביעית משמטת את המלוה, בין מלוה שבעל פה בין מלוה שבשטר, ואפילו מלוה בשטר שיש בו אחריות נכסים השביעית משמטתו, ואם עברה שביעית אינו יכול לתבוע חובו משום לא יגוש את רעהו. ואפילו אם נתן הלוה למלוה לפרעון חובו שיק על החשבון שיש לו בבנק, כל שמחוסר גובינא, (כלומר, שעדיין לא נפרע על ידי הבנק למלוה), הרי זה משמט.

ה. ראובן שנתן מעות לשמעון להתעסק ולהסתחר בהם, ועברה עליהם שנת השמיטה, כיון דקיימא לן האי עיסקא פלגא מלוה ופלגא פקדון, חלק המלוה נשמט בשביעית.

ו. ראובן שהלוה לשמעון, ולוי היה ערב, וכשהגיע זמן פרעונו תבע את הערב ושילם לו, ולא הספיק הערב לגבות את מה שפרע, מן הלוה, עד שעברה עליו שביעית, השביעית משמטתו, ואיזה דאפסיד אנפשיה, כי היה לו לכתוב פרוזבול.

ז. השביעית משמטת את השבועה, שנאמר: "לא יגוש", לא לשלם ולא להשבע. במה דברים אמורים בשבועת הדיינים, וכיוצא בה. אבל שבועת השומרים והשותפים, מן השבועות שאם היה מודה בהם היה חייב לשלם, שלא באו דרך מלוה, הרי זה ישבע אחר השביעית.

ח. ראובן שתבע את שמעון בבית הדין, והנתבע כפר, ונשבע על כך, והגיע סוף השמיטה והוא בכפירתו, ואחר שעברה השמיטה, הודה הנתבע שהוא חייב, או שהתובע הביא עדים שהעידו כדבריו, אינו משמט. אבל אם כפר הנתבע ונשבע ובאו עדים, או שהודה קודם סוף שביעית, ולא ניתן פסק דין ביד התובע, הרי זו משמטת חובו.

ט. המלוה על המשכון אינו משמט. והוא הדין אם משכנו שלא בשעת הלוואתו, דינו כדין המלוה על המשכון.

(חזון עובדיה)

לא היו ימים טובים לישראל כחמישה עשר באב וכיום הכיפורים

שישה דברים אירעו לאבותינו בט"ו באב

א. אמר רב יהודה בשם רב: יום שהותרו שבטים לבוא (להתחתן) זה בזה. התורה אסרה לאישה שאין לה אחים והיא ראויה לרשת נחלה ממשפחתה להתחתן עם אדם משבט אחר, כדי שלא תיטב הנחלה שהיא ירשה משבט אביה לשבטו של הבעל כשהיא תמות וירשו אותה יורשיה שהם משבט הבעל. ודרשו חכמים מפסוק זה שגזרה זו נגזרה רק לאותו דור יוצאי מצרים, אבל לדורות אחר כך מותר לאישה היורשת נחלה להתחתן עם אדם משבט אחר. ומשום שדרשה זו נתחדשה לחכמים בט"ו באב, נקבע יום זה ליום טוב.

ב. אמר רב יוסף בשם רב נחמן: יום שהותר לשבט בנימין לבוא בקהל. לאחר המעשה של פילגש בגבעה (שופטים פרקים י"ט – כ). ובט"ו באב דרשו שדווקא הציווי הוא לאותו דור ולא לדורות הבאים.

ג. אמר רבה בר חנה בשם רבי יוחנן: יום שכלו בו מתי מדבר. בחטא המרגלים, כשהתלוננו בני ישראל על כניסתם לארץ, נשבע ה' שכל הזכרים מבין עשרים שנה עד בן שישים ימותו במדבר, ושכל העם יתעכבו במדבר עד שימותו כל אלו שנגזר עליהם. בכל ערב תשעה באב יצא כרוז: "צאו לחפור!" והיה כל אחד יוצא וחופר לו קבר ושוכב בו, שמא ימות לפני שיספיק לכרות לו קבר. למחר היו מכריזים "יבדלו חיים מן המתים", וכל מי שהיה בו נפש חיים היה יוצא. גם בשנת הארבעים עשו כך, אלא שלמחרת עמדו כולם חיים. כיון שראו שכולם קמו חששו שמא טעו בחשבון ימי החודש וחזרו ושכבו בקבריהם בכל לילה ולילה עד חמישה עשר באב. משראו שנתמלאה הלבנה בחמישה עשר לחודש ולא מת אחד מהם, ידעו שלא טעו בחשבון ונשלמו ארבעים שנות גזירה, וקבעו בני הדור ההוא יום זה ליום טוב.

ד. עולא אמר: יום שביטל הושע בן אלה פרוסדיות (שומרים) שהושיב ירבעם בן נבט על הדרכים שלא יעלו ישראל לרגל ואמר לאיזה שירצו יעלו. אם ירצו יעלו לירושלים, ואם ירצו ילכו לבית אל או לדן, לפיכך נקבע ליום טוב, על השמחה שהותר להם לעלות לבית המקדש לרגל.

ה. רב מתנה אמר: יום שניתנו בו הרוגי ביתר לקבורה. לאחר שלוש עשרה שנה ניתנו לקבורה ביום ט"ו באב.

ו. רבה ורב יוסף אמרו שניהם: יום שפסקו מלכרות עצים למערכה. והיו שמחים באותו יום כי בגלל שהיו כורתיים עצים היו נעשים הכוהנים בעלי מומים. והיו שמחים, כי מאותו יום והלאה היה להם יותר זמן לעסוק בתורה הקדושה.

מט"ו באב הימים מתקצרים והלילות מתארכים וחייב אדם להוסיף שעות בלילה לעסוק בהן בתורה.

(תענית ל:)

סיפורי צדיקים

כוחו של מעשה אחד!

הרבנית קוק ע"ה אשת לחבר הגאון רפאל קוק זצ"ל רבה של טבריה, הבחינה מבעד לחלון ביתה ביהודי מרוקאי שעבד סמוך לבית

ושמה לבה אל יראת השמים שבו. שלחה אחד מילדיה לקרוא לו, כבדה אותו במאכל ובמשקה ושאלה אותו על משפחתו. נאנח האיש וסיפר לה כי שני בנים לו, ולפני זמן מה לקחו אותו לקיבוץ סמוך והוא חושש לעתידם הרוחני. מיד קמה הרבנית ופתה לקיבוץ במאמצים רבים הגיעה אל הילדים, נטלה אותם עמה והכניסה אותה לחידר ללמוד תורה. השנים גדלו לתלמידי חכמים, ואחד מהם מכהן כראש ישיבה בירושלים, והוא מגדולי המחזירים בתשובה בדורו. "כוחו של מעשה אחד!"

האם איננו רואה בעצמו?

מתמיד עצום היה הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל ממכונבקא זיע"א, עד שסיים פעמים רבות ש"ס בבל, משניות וספר הזוהר. פעם חלה וקראו לרופא גדול ומפורסם למיטתו. הרבי היה שקוע בלימודו וכלל לא חש שהרופא נכנס לחדרו ועמד לידו. המשמש אמר לו כי הרופא כבר כאן, אבל הוא המשיך ללמוד. הזכיר שוב ושוב, והרבי ענה בתמיהה: וכי מה יקרה אם הרופא הזה יחכה עד שאסיים את הלימוד, "האם איננו רואה בעצמו שאני לומד".

מלח מתוק

שחה הרה"ק ר' ישראל מוויז'ניץ, בעל האהבת ישראל זיע"א בבית אחד מחסידיו. הגישו לפניו כוס קפה הרבי לגם ממנה והניחה. בחש בכפית, ושוב לגם ממנו – כך שלוש פעמים, נטל אחד הנוכחים את שירי הכוס, טעם ממנה ונחרד. בכוס היה מלח במקום סוכר. שמעה בעלת הבית ולעצרה לא היה קץ. כשעמד הרבי לצאת מן הבית, נעמדה בצד, פרצה בבכי מר ושלחה שישלח לה הרבי על שגתה. הרבי הרגיע ואמר: "אם יש רצון, אז גם המלח הוא מתוק..."

(מרצה לעמא)

לזיווג הגון

דוד בן אילנה.
צליל בת אסתר
מירית בת דניאלה
גולן בן אסתר.
אביה בן ויראן.
צופית בת שרונה.
גל בת אסתר.
עופרי בן עמית.
שרה בת אוסנת
שולמית.
אביה בת אוסנת
שולמית.
עודד בן מזל.

לרפויש

ברוך חי בן לאה.
רחל בת שרה.
מירה בת רחל.
ר' נפתלי בן נעמה.
ציונה בת נעמה.
שמעון חמו.
ימנה בת חנינה.
אלגריה בת מרים.
אליאן בת עזיה.
מאיר בן חנינה.
אליה אבנר בן רבקה.
לישי בת אור מזל.
שמואל ביטון בן חנה.

לעזיז

אליהו בר שרה.
מזל בת חנה.
יעקב בר מזל.
יצחק מאיר בר מזל.
אורל חנה בת פריחה.
יוסף בר חנה.
ינית בת רחל.
סול בת מסעודי.
יצחק אברהם.
עמרם דמרי.
חנה בת מרים.
צבי כהן.
אלקנה בן אסתר.